

MARJAN SCHIFFRER

Nekaj misli ob lokalnih volitvah

Rezultati volitev so znani, zato s številkami ne bi izgubljal nepotrebnih besed. Prinesli niso nič presenetljivega, če izvzamemo kar ugodnih 12,5% glasov za SKD (vse predvolilne ankete so nas postavljale tja med 2 in 3%) ter sesutje SLS, kar pa je bilo za spremljajočo stranko v koaliciji predvidljivo.

Pozornost bralcev bi skušal osredotočiti na uspeh stranke neodvisnih (nekako jo je treba imenovati), ki je s svojimi 13,5% zasedla zavidljivo tretje mesto. Pri tem si pa ne smemo predstavljati kake enotne stranke z določenim programom, temveč je to le skupek ljudi, ki se istovetijo z eno ali več občinami, v bistvu brez cilja ali bolje s platformo: čimveč iztržiti zase in za svoje.

Ta pojav je zaskrbljujoč, kajti v prihodnjih državnozborskih volitvah leta 2000, ki se bodo verjetno odvijale po dvokrožnem večinskem sistemu, bo stvar kaj enostavna. Slovenija bo kot dosedaj razdeljena na 88 volilnih enot. V teh enotah se bo volilo kot dosedaj, ne bodo pa upoštevani nobeni parcialni rezultati. Zmagovalec bo tisti kandidat, ki bo dobil 50 ali več odstotkov v svoji volilni enoti. Če tega ne bi dosegel, bi bil v naslednji krog volitev pritegnjen še kandidat, ki je dosegel drugo najvišje število glasov. Tako bo poslanec izvoljen. Toda, kdo bo ta oseba?

Po zakonu, ki ga je državno zbor sprejel pred nekaj meseci, je položaj župana kompatiblen z mestom državnega

poslanca. Ker je volilna enota (88 v vsej Sloveniji) večja od sedanjih občin (192), se bodo dva ali trije župani volilnega okrožja sestali, se preko navadnega trženja dogovorili, kdo izmed njih bo kandidiral za poslanca, se vsi proglasili za neodvisne z geslom: „Tradicionalne stranke proč, politika je umazana, nas poznate, mi poznamo srenjske težave, kdor nas ne bo volil, ni iz našega kraja.“ Skušali se bodo izogniti vsem političnim debatam, obljubljali bodo ceste, nove zgradbe itd., itd. Kontrole političnih strank ni, volilni programi političnih strank jih ne zanimajo. Upal bi si trditi, da bo več kot polovica prihodnjega državnega zbora sestavljena iz neodvisnih županov: torej „Kardeljeva nadstrankarska družba“.

S tem se popolnoma zamegli vsa preteklost: „o mrtvih naj govorijo mrtvi“, se ustvari neka poštimovska sprava: „vsi so bili krivi“, se pa potencira gonja za materialnimi dobrinami. „Župan, pred volitvami si obljubil to in to, kdaj boš obljubo izpolnil?“ Krivec oziroma uspešnež ni več daljna vlada ali neka ljubljanska stranka, je domači župan, ki ga imamo tu pri roki. Še en dodatni motiv, ki ga živi zlasti Dolenjska: počasi se je začel proces stapljanja domobranskega (preostalega) in partizanskega elementa. Kaj je boljšega vključiti se v skupino, kjer se o politiki ne govori, kjer se družinsko tradicijo poriva v kot (v Novem mestu se bosta za župana merila v drugem krogu kandidata, eden iz LDS, ki mu oče leži v Rogu, in „neodvisni“ - naš kandidat - iz partizanske družine). Rešitev?

V teh desetih letih je edino Cerkev koristno uporabila svoj čas. Zbrala je na stotine mladih, toda sedaj jih bo treba prepričati, da bodo šli na ceste: velik izziv za pre malo število gorečih duhovnikov.

POROČILO SKD O VOLITVAH

Po 99% prešteti glasov na nedeljskih lokalnih volitvah lahko zaključimo, da so volitve za Slovenske krščanske demokrate bile uspeh - majhen sicer. Stranka se je s 5. mesta med vsemi strankami na zadnjih volitvah povzpela na 3. mesto, za nami sta Združena lista in celo SLS, kljub bistveno nižji udeležbi kot na zadnjih parlamentarnih volitvah smo presegli absolutno število glasov iz leta 1996 (tedaj je za SKD glasovalo dobrih 102.000, sedaj dobrih 109.000), napredovali smo v odstotkih (z 9,62% leta 1996 na 12,35%), medtem ko so tako v odstotkih kot absolutnem številu glasov nazadovale vse pomembnejše stranke (LDS, SLS, SDS), razen Združene liste.

V prvem krogu že imamo 21 županov (Bloke, Črenšovci, Kostel, Kuzma, Lovrenc na Pohorju, Lukovica, Majšperk, Mežica, Naklo, Oslinica, Podčetrtek, Rogaška Slatina, Rogatec, Sv. Jurij, Škofljica, Šmarje pri Jelšah, Trnovska vas, Vodice, Vojnik, Železniki) 25 županskih kandidatov SKD nastopa v drugem krogu, ko nastopa tudi še dodatnih 7 županov, ki jih SKD podpira (na zadnjih lokalnih volitvah leta 1994 smo imeli skupno 21 županov).

Manj ugodna je primerjava z našimi rezultati na lokalnih volitvah leta 1994, ko smo dosegli izjemnih 18,4%, za nas pa je volilo kar 149.609 volivcev. Le v malokateri občini nam je tokrat uspelo ponoviti ta rezultat.

SKD smo prva med strankami v naslednjih občinah: Ajdovščina, Bohinj, Črenšovci, Dol pri Ljubljani, Hodoš, Kuzma, Lukovica, Majšperk, Markovci, Miren-Kostanjevica, Šentjur pri Celju, Škofljica, Tabor, Vodice, Vojnik, Vuzenica, Zavrč, Železniki, Žiri, Žužemberk.

Kako se je v podobni situaciji odrezala SLS? SLS je na letošnjih lokalnih volitvah padla z 19,38% na dobrih 11,58%.

Pred nami je sedaj drugi krog volitev za župana. Naši kandidati se bodo borili za župansko mesto v naslednjih občinah: Dobrova-Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Ig, Kamnik, Kranj, Krško, Ljutomer, Logatec, Loška dolina, Markovci, Nova Gorica, Novo mesto, Pivka, Polzela, Sodražica, Sv. Andraž, Šempeter-Vrtojba, Šentjur pri Celju, Škofja Loka, Tabor, Turnišče, Velike Lašče, Vrhnika, Zavrč, Žalec, Žužemberk.

V nekaterih občinah se bosta v drugem krogu spoprijela kandidata SLS in SDS. Pri izjavi o podpori upoštevajte lokalne razmere, dejansko usmeritev kandidatov in občinskih odborov obeh omenjenih strank! Posebej bodite previdni v primerih, kjer je kandidat SLS skupen kandidat LDS in SLS!

V nadaljnjih 20 občinah se v drugem krogu z levim kandidatom spopadeta kandidata SLS ali SDS! Podprite pomladnega kandidata, če je tega vreden, in po možnosti sklenite dogovor, ki bo v obojestransko korist.

V teh dneh je - zaradi nizkega rezultata SLS - ponovno veliko govora tudi o združevanju SKD in SLS. Naj zato še enkrat ponovimo že večkrat izraženo stališče SKD: **združitev da, a ob pogoju, da SLS izstopi iz vlade.** Mi smo svoj politični davek plačali z izidom parlamentarnih volitev leta 1996. Z delom od tedaj do danes smo dokazali, da s prenovo mislimo resno in kakor dokazujejo zadnje lokalne volitve, so nam volitev to priznali. Prav gotovo bi bila združitev z SLS, ne da bi ta izstopila iz vlade, popolnoma v nasprotju s tem, kar smo delali do sedaj.

Marsikdo se tudi sprašuje, kako bo, če bo uveljavljen večinski sistem. (V tem primeru bodo parlamentarne volitve skoraj zagotovo že pred letom 2000.) Odprtih je več možnosti. Želimo si združitve z SLS, morda pride celo do združitve vseh treh strank. V vsakem primeru pa bo potrebno tesno sodelovanje in zaupanje, da bomo v vsaki izmed 88 volilnih enot predlagali le enega samega kandidata za parlament.

Kar posebej zaskrbljuje je, da so se vse mestne občine, z izjemo Ptuj, obrnile izrazito v levo. Tako je tudi v celoti gledano izid lokalnih volitev v prid levici, pomladne stranke imajo bistveno pod polovico glasov. Če upoštevamo še velik poraz SLS in malenkostno nazadovanje SDS to tudi kaže, da desnosredinski volivci a) niso zadovoljni z razcepljenostjo novih političnih sil in b) pogrešajo jasnejšega, celovitejšega in glasnejšega političnega sporočila novih političnih sil.

Tu pa se ponuja nova priložnost za **zmerno linijo Slovenskih krščanskih demokratov**, ki se zavedamo, da morajo nove politične sile ne samo napraviti rez s komunistično preteklostjo Slovenije, ampak rešiti tudi gospodarstvo, Slovenijo zanesljivo in varno pripeljati v Evropsko zvezo, zagotoviti primeren položaj družine, ohraniti ljudi na kmetijah in še kaj.

Hilda Tovšak, glavna tajnica SKD

Frlec v Vatikanu

Zunanji minister Boris Frlec se je 25. novembra v Vatikanu srečal z državnim tajnikom Svetega sedeža kardinalom Angelom Sodanom in s tajnikom Svetega sedeža za odnose z državami nadškofom Jean-Louisom Tauranom. Pogovarjali so se o sodelovanju med Slovenijo in Svetim sedežem. Frlec je tudi izročil uradno povabilo papežu Janezu Pavlu II., naj prihodnje leto znova obišče Slovenijo. Sveti oče naj bi v Maribor na razglasitev Antona Martina Slomška za blaženega predvidoma prišel maja, in sicer za en dan.

Daljši in vsebinsko poglobljen pogovor je imel Frlec z vodjo diplomacije pri Svetem sedežu nadškofom Tauranom. Pomembna tema so bili odnosi med cerkvijo in državo. Urejanje odnosov med državo in cerkvijo je proces, ki naj poteka po sodobnih civilizacijskih načelih družb, kjer je država ločena od cerkve, sta se strinjala Frlec in Tauran. Menila sta tudi, da bi bilo treba doseženi odnos utrditi. Dogovora, kako naj bi to dosegli, še ni, bilo pa bi koristno, če bi ga dosegli čimprej.

STRAN 3:

Temna stran meseca

DELO, 24. nov.

KJE SI ZDAJ, TI MOJ ŽUPAN?

Knjiga velikanka

V imenu Avstralsko slovenske konference, Slovenskega narodnega sveta ACT in Avstralsko slovenskega društva Canberra je predsednik Cvetko Falež poslal predsedniku Zedinjene Slovenije čestitno pismo ob izdaji Zbornika. Takole piše:

„V imenu vseh treh organizacij iskreno čestitam k Vašemu ogromnemu delu in neprecenljivemu uspehu pri izdaji Vaše knjige - velikanke. V 50 letih ste nagrmadili ogromen zaklad, ki je v čast ne samo argentinskim Slovincem, am-

pak vsemu narodu. Avstralija nima zakladov Vašega obsega, niti si kaj podobnega ne more želeti. Obžalujem celo, ker se mnogi naši rojaki niti v Avstraliji niti v Sloveniji ne zavedajo Vaših neprecenljivih zaslug. Želim Vam, da bi nadaljevali in vztrajali ter nam bili zgled še veliko let. Bog Vam dobro delo povrni, kajti na svetu smo slabi plačniki. Vso srečo in veliko uspeha Vam želim še v bodoče, Bog pa naj Vas hrani in vodi še mnogo let.“

Naša skupnost živi!

Naši slikarki **Marjetka in Andrejka Dolinar** sta imeli uspešno razstavo svojih del v Parizu, v galeriji Marie dr Holmsky. Gospa Andreja pa razstavlja svoja dela tudi v Casa de la Provincia de Buenos Aires v našem glavnem mestu.

V torek, 17. novembra zvečer je bilo v Slomškovem domu **srečanje podjetnikov**, ki ga je priredila Slovensko Latinsko-ameriška trgovska zbornica ob obisku 22-članske delegacije Gospodarske Zbornice Slovenije.

V četrtek, 19. novembra, je bil v Domu v San Martinu **redni sestanek sanmartinske Lige žena-mati**, ki jo vodi ga. Ančka Podražaj.

Isti večer je bil v Slovenski hiši **seja Medorganizacijskega sveta**, katero je vodil g. Marjan Loboda, predsednik Zedinjene Slovenije. Na sporedu je bila priprava okvirnega programa prireditev za leto 1999.

V soboto, 21. novembra, je bil v Slovenski hiši **duhovna obnova za žene**, katero je vodil msgr. Vinko Kobal in katere se je udeležilo 110 žena.

V nedeljo, 22. novembra, pa je bila

duhovna obnova za može, katero je prav tako vodil msgr. Kobal. Udeležilo se je je 94 mož.

V torek, 24. novembra, je bil v Slomškovem domu **"minikoncert" Otroškega zbora Zedinjene Slovenije**.

V soboto, 28. novembra, je bilo v Slovenski hiši **predavanje msgr. dr. Mirka Gogala** z naslovom "Vera in teologija danes" in sicer v mali dvorani Slovenske hiše.

Isti dan popoldne je bilo v Slomškovem domu **srečanje zakoncev**, katerega je vodil msgr. Kobal iz Slovenije.

Prav tako v soboto je bila ob 19. uri v mali dvorani Slovenske hiše **sklepna prireditev Tečaja ABC po slovensko** - za otroke in odrasle.

Popoldan pa je bil **sklep pouka Srednješolskega tečaja Ravnatelj Marko Bajuk** - prav tako v Slovenski hiši.

V nedeljo, 29. novembra, je bilo na Naši domačiji **mladinsko srečanje** z msgr. Vinkom Kobalom, ki se ga je udeležilo lepo število naših mladih.

Tisk. ref. Zedinjene Slovenije

FAZ: Začasna rešitev v Sloveniji

Nemški dnevnik Frankfurter Allgemeine Zeitung objavlja 26. novembra krajšo vest o novem slovenskem obrambnem ministru „za tri mesece“ ter vojaških vajah zveze NATO.

Ministrski predsednik Drnovšek je predsedstvu parlamenta sporočil, da bo minister za znanost in tehnologijo Marinček tri mesece vodil tudi obrambno ministrstvo, uvodoma piše FAZ in dodaja, da bo imel Drnovškov koalicijski Podobnik v tem času ponovno priložnost imenovati kandidata za obrambnega ministra.

Marinček je član Podobnikove Ljudske stranke (SLS), ki ji v skladu s koalicijskim sporazumom z Liberalnimi demokrati (LDS) pripada obrambno ministrstvo, pojasnjuje nemški dnevnik in dodaja, da je še pred iztekom predpisanega roka za imenovanje novega ministra Podobnik za obrambno ministrico predlagal nestransko

državno sekretarko za finance v obrambnem ministrstvu Ribičev; njeno imenovanje na ta položaj je ministrski predsednik v preteklosti že zavrnil; nasledila naj bi Turnška (SLS), čigar odstop je zahtevala njegova stranka. Njegov naslednik je postal zdaj že „odstavljeni“ Krapež, kar se je formalno zgodilo zaradi tega, ker je dobil službeno stanovanje, ki mu ni pripadalo. Odstop obrambnega ministra je bil povezan tudi z zahtevo, naslovljeno na Drnovška glede odstopa ministra za šolstvo Gabra, ki mu očitajo nepotizem, prav tako pa njegova „strogo laiciistična“ šolska politika obremenjuje odnose med državo in Cerkvijo. Drnovšek omenjene zahteve ni izpolnil. Izid nedeljskih lokalnih volitev, ki je prinesel prednost LDS, za SLS pa je bil porazen, in ki jih na splošno ocenjujejo kot „javnomnenjski barometer“, je samo še okrepil premierovo držo.

V soboto se bodo končale vojaške vaje v okviru programa zveze NATO Partnerstvo za mir v Sloveniji, kjer sodeluje 5500 vojakov iz osmih držav. Tudi zaradi zastoja na vrhu obrambnega ministrstva je državni zbor šele v sredo na pobudo poslancev iz vrst opozicijskih Krščanskih demokratov (SKD) in socialdemokratov (SDS) sprejel pravno podlago za vaje. Sicer bi kljub članstvu Slovenije v Partnerstvu za mir vojaške vaje potekale v „skoraj brezpogodbenem stanju“, končuje FAZ.

ZASEDANJA DRŽAVNEGA ZBORA NA INTERNETU

Kolegij predsednika državnega zbora (DZ) si je ogledal poskusne posnetke zavzeli za pospešitev postopkov pri izvedbi projekta neposrednih prenosov parlamentarnih zasedanj prek računalniškega omrežja Internet. Neposredni prenosi zasedanj DZ prek Interneta naj bi bili veliko cenejši od televizijskih prenosov, zainteresiranim pa naj bi omogočili, da spremljajo delo DZ s katerekoli točke na Zemlji. V sodelovanju s strokovnjaki RTV Slovenija so pripravili poskusno snemanje in pripravili strokovni elaborat v zvezi s tehnično opremo in stroški, potrebnimi za realizacijo te pobude. Ob demonstraciji takšnega prenosa je slika sicer slabše kakovosti, zvok pa je zelo dober in omogoča zvočno prepoznavanje nastopajočih govornikov.

Iz življenja v Argentini

Tone Mizerit

Par neznak se je razkrilo preteklo nedeljo, ko so bile notranje volitve za predsedniško kandidataruro opozicijske Povezave. Rezultati so zanimivi in lahko bi rekli celo, da vzbujajo optimizem. Medtem pa vlada tudi ne zamuja časa - predsednik Menem se ne vda.

ZMAGALA JE ZMERNOST

Zmagal je radikalni kandidat, vodja vlade prestolnega mesta Buenos Aires, Fernando De la Rúa. A bistveno je zmagala zmernost. V tej presoji si je edina večina opazovalcev. S tem se kaže volja precejšnjega dela prebivalstva do spremembe, a tudi pogoji, da naj bo ta sprememba predvidljiva, zmerna in ne skok v neznanost.

Presenetljive so zlasti številke izidov in to v raznih pogledih. Najprej je presenetil obseg zmage. Glasovi tistih, ki so podprli De la Ruoa, so dejansko pogazili pristaše gospe Graciele. Kar 63% se je izreklo za radikale, le 36% za zastopnico Solidarne fronte. Upoštevajmo, da so razne ankete napovedovale razliko 14% in da se je celo ta zdela opazovalcem prevelika.

Izid je treba pripisovati načinu kampanje enega in drugega. De la Rúa je poudarjal svojo izkušnjo v politiki in vladanju in se naslanjal na glasove radikalne stranke. Graciela Fernandez Meijide pa je pozivala zlasti neodvisne volilce (vse, ki niso včlanjeni v nobeni izmed strank).

Tukaj pa naletimo na drugo izmed zanimivih števil: volilo je skoraj dva milijona štiristotisoč volilcev. To je izredno visoka številka, če upoštevamo, da je šlo za notranje volitve in da te v Argentini nimajo politične tradicije. A organizatorji (in anketni zavodi) so pričakovali precej več. Od tod tudi nizka nabirka glasov Solidarne fronte. Neodvisni glasovi, ki naj bi pokrili razliko nasproti radikalom, se niso odzvali v pričakovani meri, ali so celo glasovali za radikalnega kandidata. Še več; če mnogi nečlani niso šli volit, lahko razumemo kot da so bolj simpatizirali z De la Ruom, kateri je imel s strankinim aparatom že zagotovljeno zmago.

Presenetljive pa so še druge številke. Radikal je zmagal v vseh volilnih okrožjih - razen v lastnem. Edino zmago je gospa beležila v prestolnem mestu in sicer 53% proti 46%. V okrožjih Vel. Buenos Airesa sta izenačila s to značilnostjo, da je De la Rúa zmagal na severu, gospa pa na jugu in jugozahodu. V La Matanzi na primer je bila razlika v prid Solidarne Fronte kar 17%. H gospe so se nagnili tradicionalno peronistični glasovi. A v notranjosti province je poplava radikalnih glasov nagnila tehtnico.

PRELJUBO VESELJE, OJ KJE SI DOMA

Zanimivo je to, da so ob De la Rujevi zmagi vsi veseli, razen seveda poražene fronte. Veselili so se najprej radikali, ki so po dolgem času doživeli prepričljivo zmago. Celotno pred dvema letoma, ko je De la Rúa zmagal v prestolnici, to no bilo popolno, ker jih je Fronta pogazila na istočasnih volitvah za mestni svet.

Vesela je bila vlada; nikomur ni bila tajnost, da si je menemizem naravnost želel radikalne zmage. Smatrajo namreč, da bo radikalna vlada manj brskala po preteklosti, kot bi to storila pod vodstvom gospe Graciele. V fronti so večkrat sumili, da vlada indirektno pomaga radikalom pri volilni kampanji.

Veselili so se v la Plati, prestolnici province Buenos Aires. Tudi ni tajnost, da si Duhalde, ki vzdihuje po peronistični predsedniški kandidaturi, ni želel tekmovanja z gospo, ki ga je že enkrat (čeprav ne osebno) porazila. Prav tako guverner stvarno ugotavlja, da bodo volilni peronistične

ga izvora v osrčju obkrožnega pasu okoli mesta kaj težko volili „čistega“ radikala, medtem ko bi kaj radi oddali glasove za Fernandez Meijide. To se je izkazalo na teh volitvah v prej omenjenih peronističnih občinah. Gospa pa je sedaj, po porazu, nekoliko „opečena“.

Končno je bilo zaznati zadovoljstvo v cerkvenih krogih. Zadnje dneve je s strani hierarhije prišel kaj jasen namig, da si želijo zmage radikalizma. De la Rúa se ne nenehno proglašja za vernega katoličana, medtem ko se gospa Graciela ponša s svojim brezboštvom. Poleg tega je tudi znano, da se De la Rúa trudi, da bi spremenil sožitni kodeks mesta in prepovedal prostitucijo, medtem ko se Fronta temu vztrajno upira.

RAZNE KANDIDATURE

Kakor hitro je bila jasna radikalna zmaga, je nastalo vprašanje: kaj sedaj? Najprej so v povezavi razvideli potrebo, da ne poudarjajo preveč poraza Fronte. Vse je bilo torej izpeljano „v bratskem duhu“. Še več, v tistih nekaj urah med novico in proglasitvijo so se že domenili, da takoj objavijo, da bo „ona“ kandidirala za guvernerstvo province Buenos Aires. Gospa je seveda s tem soglašala in s to razglasitvijo utišala poraz.

Ostalo pa je odprto vprašanje kandidata za podpredsednika. To pa je že težje. Radikali pritiskajo, naj za to mesto kandidira vodja Fronte Chacho Alvarez. Kot razlog navajajo, da ima dobre stike z različnimi peronističnimi (ne menemističnimi) krogi. To bo pa bistveni pogoj za normalno delo vlade v Kongresu. Ne pozabimo, da je podpredsednik države obenem predsednik senata, kjer bo imel peronizem pozadnjem „ropu“ dve sedežev lastno večino. Za to mesto je torej treba spretnega človeka.

Alvarezova kandidatura za podpredsedništvo pa ne najde množičnega odmeva v Fronti sami. Smatrajo, da bo tam preveč izpostavljen a premalo viden. Računajo nanj že kot predsedniškega kandidata v letu 2003. Zato gospa Graciela sama svetuje, naj raje kandidira za vodjo mestne vlade (kjer bi zamenjal De la Ruoa), da bi s tega mesta lažje ustvarjal ugled vestnega gospodarja, kar je za predsedniškega kandidata zelo važno.

Potem pa so začela trenja tudi že okoli ministrskih mest. To pa je zaenkrat še pravi nesmisel. Do volitev manjkajo še dolgi meseci in do prevzema oblasti (kdor bo pač zmagal) še dolgo leto.

PREDSEDNIK SE NE VDA

Med drugim je Menemu treba priznati, da je izredno iznajdljiv politik. Naj se stvari obrnejo tako ali drugače, on se zna postaviti na pravo mesto. Ko je ves svet govoril o volitvah Povezave (pravzaprav omejen svet, večina je govorila o klubu Boca, ki je po dolgih letih osvojil domače nogometno prvenstvo), je on presenetil vse, ko je dejal, da bo vlada predlagala, naj bodo vse volitve neobvezne. Tako je naslednji dan kljub de la Ruji in kljub Boci bil tudi on na vidnem mestu v časopisju.

V vladi res pripravljajo tozadevno besedilo zakonskega osnutka. Kaj predsednik s tem išče? Zaenkrat ni jasnega odgovora. Tradicionalno so bili politični opazovalci v Argentini menja, da obvezne volitve koristijo peronizmu. Menem očitavno smatra obratno. Vstaja pa sumnja, da nekaj skriva za bregom. Govorjenju o „perfektni demokraciji“, s čimer razlaga svojo potezo, malokdo verjeme.

Ponovno pa vstaja sumnja, da se še ni odpovedal sanjam ponovne kandidature. Noben od sproženih postopkov pred sodiščem ni bil umaknjen in ko je vrhovno sodišče potrdilo krajo enega senatorskih mest, lahko pričakujemo še kaj drugega.

PREMIERA EKVINOKCIJA SKLADATELJA MARJANA KOZINE

Ansambel ljubljanske opere je pripravil opero v štirih dejanjih Ekvinokcij slovenskega skladatelja Marjana Kozine 12. in 14. novembra.

Skladatelj Marjan Kozina (1907-1966) je diplomiral leta 1930 na Dunaju, nato dirigent in direktor šole Glasbene matice v Mariboru. Kasneje je poučeval na beograjski glasbeni akademiji. V obdobju med leti 1947 in 1950 je bil upravnik Slovenske filharmonije, nato pa profesor na ljubljanski Akademiji za glasbo.

Skladateljsko poslanstvo je Kozina videl v ustvarjanju „povedne“ glasbe. Zavračal je čisto racionalne umetniške konstrukte. Kozina je svoje najboljše delo, opero Ekvinokcij, začel pisati v Beogradu leta 1940. Za osnovo libreta si je izbral dramo Iva Vojnovića o izseljevanju Dalmatincev v Ameriko. Delo je dokončal leta 1942, premiero je opera doživela 2. maja 1946 v ljubljanskem opernem gledališču. Lepih uspehov je bila opera deležna tudi na tujem. Kozina je napisal več orkestralnih in vokalnih del ter uglasbil nekaj samosplovov. Znan je tudi kot avtor filmske glasbe. Ukvarjal se je tudi s pisanjem o glasbi. Leta 1948 je prejel Prešernovo nagrado.

Razstava o kratki zgodovini totalitarizma v Sloveniji

V Muzeju novejšje zgodovine so 26. novembra odprli razstavo **Temna stran me- seca**, ki predstavlja kratko zgodovino totalitarizma v Sloveniji med leti 1945 in 1990. Avtor razstave Drago Jančar je skupaj z V. Simonitjem in J. Suhadolcem pripravil za ogled posamezne tipične primere, s katerimi želijo pripravljenci spodbuditi razmišljanje o totalitarizmu v današnjem času.

Po besedah Draga Jančarja je razstava nekakšna kulturna provokacija, ki „prikriva temno stran slovenske zgodovine po letu 1945 in lakira totalitarni sistem“. Razstava je sestavljena iz dokumentarnega in filmskega dela ter iz posnetkov živih pričevanj posameznikov. Hkrati z razstavo sta nastajala tudi knjiga in zbornik **Temna stran me- seca**. V zborniku so zbrani povzetki in fotografije omenjene istoimenske knjige, ki bo izšla pri založbi Nova revija.

Dokumentarni del razstave predstavlja gradivo, pri zbiranju katerega so pripravljenci razstave pomagali slovenski arhivi,

še posebej Arhiv Republike Slovenije in Sova. Avtor razstave je na novinarski konferenci pred odprtjem razstave med dokumentarnim gradivom posebej omenil mikrofonsko prisluškovanje, ki so ga našli v stanovanju Edvarda Kardelja, ter monštranco in pateno, ki ju je v taborišču v Liechtensteinu iz ostankov letala izdelal Tone Babnik in okrasil z dragimi kamni iz nakita, ki so jih darovali drugi ujetniki.

Filmsko dokumentacijo je zbral Slavko Hren in si pomagal s posnetki arhiva Televizije Slovenija in Slovenske kinoteke. Na ogled sta tako med drugim dokumentarna filma Prva petletka in Vladavina ljudstva z odlomki iz časa po letu 1945. Obiskovalci razstave pa bodo lahko prisluhnili tudi pričevanjem Agne Javornik, Ljuba Sirca, Viktorja Blažiča in Ota Valterja Vilčnika.

Razstava je pripravljena v okviru projekta Muzej odprtih vrat, v katerem Muzej novejšje zgodovine prireja razstave na pobudo posameznikov in skupin.

Baletna simfonija v Ljubljani

V ljubljanski Operi je bila 26. novembra premiera Druge slovenske baletne simfonije, kolaža treh različnih baletov na glasbo domačih skladateljev - Emila Adamiča, Primoža Ramovša in Bojana Adamiča. Na premieri je opernemu orkestru dirigiral Marko Munih.

Balet Ljubljanski akvareli na glasbo Emila Adamiča je koreografsko postavila Ksenija Hribar. Adamičeva skladba za godalni orkester iz leta 1925 je sestavljena iz šestih glasbenih slik, ki izražajo skladateljeva razpoloženja, s katerimi so ga navdihili tudi danes ljubljancanom dobro znani kraji v mestu (Rožnik, ribnik v Tivoliju,

cerkev sv. Florijana, Grad, Zale in Zvezda).

Balet *Musique funebres* je nastal na glasbeno predlogo Primoža Ramovša iz leta 1955, šeststavčno žalno glasbo, posvečeno umetnikovi materi. Koreografija za ta balet je delo Iva Kosija. V intimni zgodbi nastopajo Smrt, Dekle, Fant in Mati.

Naše ljubljeno mesto je naslov tretjega baleta, za katerega je glasbo na pobudo baletnega plesalca Pia Mlakarja leta 1958 napisal mojster Bojan Adamič. To modernistično delo so prvič urpizorili pred štirimi desetletji, ko je libreto in koreografijo prispeval prav Mlakar. Tokrat se ga je lotil mladi koreograf Miha Lampič.

60 Slovenske akademije znanosti in umetnosti

Slovenska akademija znanosti in umetnosti (SAZU) te dni praznuje šestdesetletnico obstoja. Za začetek delovanja naslednice nekdanje Academie Operosorum, ustanovljene leta 1693, velja datum 12. novembra leta 1938.

Akademija, najvišja nacionalna znanstvena in umetnostna ustanova, ki združuje znanstvenike in umetnike, izvoljene na skupščini Akademije zaradi posebnih dosežkov v znanosti in umetnosti, danes združuje 72 rednih, 23 izrednih in 82 dopisnih članov.

Za prvega predsednika slovenske akademije „nesmrtnih“ je bil tedaj z ukazom jugoslovanskega kralja imenovan slavist Rajko Nahtigal. Akademijo je vodil do leta 1942. Med okupacijo je bil nato do leta 1945 njen predsednik Milan Vidmar. Za prvega povojnega predsednika (1945-1950) je bil izvoljen literarni zgodovinar France Kidrič. Od leta 1950 do leta 1952 je bil predsednik jezikoslovec Fran Ramovš. Sledil mu je kritik Josip Vidmar, (1952-1976). Za njim je vodstvo SAZU prevzel sodni mediciner dr. Janez Milčinski do leta 1992. Za prvega predsednika SAZU v samostojni Sloveniji je bil leta 1992 izvoljen literarni zgodovinar prof. dr. France Bernik.

SAZU zajema šest razredov: za zgodovinske in družbene vede, za filološke in literarne vede, za matematične, fizikalne in tehnične vede, za naravoslovne vede, za umetnosti in za medicinske vede. SAZU je članica pomembnih mednarodnih znanstvenih teles.

Na SAZU so v sklopu proslav 60-letnice njenega delovanja v navzočnosti predsednika Akademije prof. dr. Franceta Bernika, številnih akademikov, predstavnikov oblasti in ljubljanskega nadškofa ter slovenskega metropolita Franca Rodeta 25. novembra slovesno predstavili **Biografski zbor-**

nik SAZU, zbornik prispevkov z mednarodnega simpozija o bibliji z naslovom **Interpretacija Svetega pisma**, ter **Bibliografijo publikacij SAZU** in njenega ZRC v letih med 1981 in 1990.

Biografski zbornik je ob 60-letnici SAZU poglavitna publikacija. V tem zborniku je po šestih razredih predstavljenih 180 rednih, izrednih in dopisnih članov SAZU. Predstavitev so prispevali zvečine člani sami, z izjemo dopisnih članov. Dodan je seznam 194 preminulih članov SAZU.

Zbornik *Interpretacija Svetega pisma*, ki obsega 1909 strani, je sad mednarodnega simpozija, s katerim so leta 1996 obeležili izid novega komentiranega slovenskega prevoda Svetega pisma. Simpozij je bil tedaj organiziran pod častnim pokroviteljstvom predsednika vlade Janeza Drnovška, nadškofa Alojzija Šuštarja in akademika Franceta Bernika. Knjiga je posvečena 60-letnici SAZU. V njej so zbrani vsi nagovori, glavnina pa je 82 znanstvenih in strokovnih prispevkov v treh razdelkih. Prvi se nanaša na starejše prevode in hermeneviko Svetega pisma, drugi na slovenske in druge prevode Biblije, tretji pa obravnava interpretacijo Svetega pisma na različnih področjih.

V ljubljanski Drami je bila dan za tem osrednja slovesnost ob 60-letnici Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Slavnostni govornik je bil njen predsednik prof. dr. France Bernik. Poudaril je, da je Akademija od ustanovitve do danes preživela različne vladavine in politične sisteme, prešla več razvojnih stopenj, vendar pomeni v njenem obstoju najbolj radikalno prelomnico leto 1991, ko je Slovenija postala samostojna in neodvisna država.

Ob pomembnem jubileju je SAZU doslej prejela čestitke vrste svetovnih in evropskih akademij.

DR. JURE BAJUK

ZDRAVSTVO V ARGENTINI

Predavanje, ki ga je imel dr. Jure Bajuk iz Mendoze na mednarodnem srečanju slovenskih zdravnikov po svetu, ki ga je pripravil Svetovni slovenski kongres.

Argentina se nahaja v južnem delu Latinske Amerike in je druga po površini. Na 2.800.000 kvadratnih kilometrih živi 36.000.000 prebivalcev. Pričakovano trajanje življenja je 68 let za moške in 76 let za ženske. Politično je demokratično organizirana dežela s federativno obliko; razdeljena je na 23 provinc. Ima dvozborni parlament, namreč senat in poslansko zbornico. Glavno izvršno oblast ima predsednik države, ki je voljen neposredno in njegov mandat traja štiri leta, z možnostjo ponovne izvolitve.

Argentina ima 36 državnih univerz in 40 privatnih. Skupno je na teh univerzah 17 medicinskih fakultet, osem na državnih univerzah in devet na privatnih. Na njih študira okrog 60.000 študentov. Na vsakih 100.000 prebivalcev imamo danes 30 zdravnikov, kar pomeni povprečno 330 oseb na vsakega zdravnika.

V 1200 državnih bolnicah je na razpolago 75.000 bolniških postelj, v 1500 privatnih bolnicah in klinikah pa 65.000. To predstavlja približno 4,5 bolniške postelje na 1000 prebivalcev.

Sedanje zdravstveno zavarovanje v Argentini temelji na treh različnih sistemih: državnem, sindikalnem ali delovnih organizacij ter privatnem. Ti trije sistemi so med seboj povezani na različne načine in dandanes so vsi odvisni med seboj. Najmočnejša

povezava je očitna med sindikalnim in privatnim sistemom.

Da se omenjene tri sisteme razume in primerno pojmuje, moramo vsaj malo pogledati v zgodovino.

Do leta 1945 je bil zdravstveni sistem v Argentini zelo enostaven. Višji in srednji sloj sta imela privatni sistem in ga tudi na svoj račun vzdrževala. Nižji sloj je pa imel na razpolago javne bolnice, ki jih je vzdrževala država. Emigrantske skupine so si ustanovile svoje zdravstvene zavode z vzajemno, dobrodelno ali zadržno organizacijo. Nekatere narodnosti so dosegle lastne bolnice, ki še danes delujejo, ne samo v Buenos Airesu, temveč tudi v notranjosti dežele. Kot rečeno, na primer v Buenos Airesu so še danes na zelo visokem nivoju nemška, italijanska, francoska ali britanska bolnica.

Ko je leta 1946 peronizem prevzel oblast, so pa nastale velike spremembe na polju medicinske nege in socialne varnosti. Prenovile in modernizirale so se državne bolnice po vsej državi. Fundacija „Eva Perón“, ki jo je ustanovila in vodila predsednikova žena, poznana Evita, je pa v veliki meri nadomestila dobrodelne ustanove in zelo veliko delala in storila za revnejše sloje.

Na delavskem polju pa so se osnovali

sindikati, ki so bili tesno povezani z režimom in praktično njegova glavna politična opora. Sindikati so na splošno tudi organizirali lastne zdravstvene zavode za oskrbo svojega članstva. Te ustanove so bile popolnoma samostojne in brez kakega državnega nadziranja.

Leta 1970 je ta sistem, ki je doslej preživel „de facto“, bil legaliziran in je postal obvezno včlanjenje vseh zaposlenih v rednem delovnem razmerju. Finančno vzdrževanje tega sistema izvira iz triprocentnega delavskega deleža od plač in 6% kot prispevek delodajalcev. Čeprav so te ustanove na vznotraj solidarne, so pa velike razlike med različnimi sindikati, zaradi razlik v plačah in odtokih, v številu članov in pa razlike v učinkovitosti upravljanja. Nekateri najmočnejši sektorji, kot na primer bančni delavci in železničarji, so si zgradili lastne bolnice. Te razlike povzročajo v sistemu znatno konfliktnost. Kot že omenjeno, so bili sindikati, matične ustanove teh zdravstvenih zavodov, trdno opredeljeni za peronizem in zato so bili v stalnih političnih konfliktih z neperonističnimi vladami. Eden osrednjih razlogov za te spopade je dejstvo, da so politične protiperonistične sile vedno hotele iztrgati delavskim veljakom pomembne dohodke teh zdravstvenih skladov, ki jih ti niso vedno uporabljali za zdravstvene namene ampak tudi poneverjali za politične namene, za splošno utrjevanje moči na svojih položajih in tudi za korupcijo.

Čeprav je vlada organizirala tako imenovani Instituto Nacional de Obras Sociales (INOS), to je Državni inštitut za zdravstvene zavode, ki naj bi nadzoroval te ustanove, da bi vsi zaposleni imeli pravico in

dostop do enakih zdravstvenih uslug in oskrbe, tega ni dosegla v zadovoljivi meri. Poleg kontroliranja je ta Inštitut tudi imel namen doseči pravno organizacijo, a do leta 1990 je uspel edino povišati delavske vloge in prispevke delodajalcev, ki so danes, kot sem že omenil, 3% in 6%. Sindikalni zavodi so primorani sklepali s privatnim sektorjem odkupne pogodbe za nabavo uslug, ki jih njihovo članstvo potrebuje. Zato sem preje omenil, da je najmočnejša povezava med sindikalnim in privatnim sistemom in da danes, vsak na svoj način, vzdržujeta obstoj drug drugega.

Dandanes je sindikalni sistem najvažnejši, saj ima zdravstveno zavarovanih 41% zaposlenih, to je približno 8,5 milijona delavcev. Ta sistem praktično omogoča obratovanje privatnega. Po zadnjih reformah sedaj tudi jemljejo pobude nekaterih državnih bolnic. Privatna medicina ima pa danes brez dvoma pri vsem tem najboljši položaj.

Na podlagi reforme države, ki jo je vlada zasnovala pred leti s finančno pomočjo Svetovne banke ter pod vplivom globalizacije, se namerava preobraziti ves sistem. Vendar smernice še niso popolnoma jasne. Svetovna banka zahteva od vseh zdravstvenih organizacij: odstraniti nadstevilno osebje, prilagoditi izdatke dohodkom in medsebojno združevanje, po kateri bi imela vsaka minimalno 10.000 članov. Privatizacija zdravstvenih sistemov v neki meri pomeni spremeniti bolnika v klienta in vsebuje veliko nevarnost, da bi gospodarski ali tržni interesi prevladali nad potrebami prebivalstva.

Nadaljevanje prihodnjič

Gospodarski vestnik

Slovenske latinskoameriške trgovske zbornice

Obisk slovenskih podjetnikov

V trenutku, ko je Slovenija stopila na pot samostojnosti, je bil večji del njene proizvodnje usmerjen na tedanji jugoslovanski trg. Z ustanovitvijo lastne države so se slovenskim podjetjem zaprla vrata na Balkan. Treba je bilo spremeniti smer, dvigniti kvaliteto in začeti boj za prodor na zahod. Danes je slovenska proizvodnja bistveno usmerjena v zahodno Evropo, zato tudi večkrat ni smisla (ne potrebe) za oddaljena tržišča, kot je to Mercosur.

Vendar zmogljivost slovenske industrije, huda kompetenca pa tudi rastoča globalizacija svetujejo, da si domača proizvodnja poišče pot tudi v naš južni trg. To je bil namen številne slovenske delegacije, ki se je od 15. do 21. novembra mudila v Argentini.

Skupino v režiji Gospodarske zbornice Slovenije so sestavljala sledeča podjetja: Brumec Ručigaj (Mengeš), Comet (Zreče), Efekt (Črniče), Etol Celje, ETI Elektroelement (Izlake), Iskra Varjenje (Ljubljana), Kompas Turizem (Ljubljana), Latina Consulting (Ljubljana), Liv Postojna, Luka Koper, Mehano (Izola), Metalna Ecce (Maribor), Rog (Ljubljana), Steklarna Rogaška (Rogaška Slatina), Swaty (Maribor), SŽ-Metal (Ravne), Tajfun Planina (Planina pri Sevnici) ter Unior (Zreče).

V času svojega obiska v Argentini so gostje imeli razne sestanke s tukajšnjimi gospodarskimi oblastmi, funkcionarji zunanjega ministrstva pa tudi srečanja z zastopniki uvoznih ter izvoznih podjetij in z gospodarstveniki. Med temi srečanji omenimo sestanke z najvišjimi predstavniki Argentinske trgovske zbornice in Združenja argentinskih industrialcev (UIA). Obiskali so tudi industrijsko-trgovsko področje La Plata in v notranjosti območje Rosario, kjer so se sestali tako z industrialci kot z gospodarskimi oblastmi province Santa Fe.

Gostje iz Slovenije pa so stopili v stik tudi z našo skupnostjo in sicer v popoldanskih urah v torek, 17. novembra. Ob tem omenimo, da jih je spremljala ekipa aerostatičnega balona, ki je z napisom „Slovenija“ in slovenskim turističnim monogramom povsod vzbujala pozornost. Gostje so si ogledali slovenska velepodjetja bratov Oblak na Ruta 3 in eno izmed podjetij Hermana Zupana (Interpack - planta 2) na Camino de Cintura. V obeh podjetjih so jim gostitelji razkazali proizvodne obrate ter razložili delovanje industrijskih objektov in stanje podjetij. Seveda ni manjkalo pogostitev.

V večernih urah istega dne pa so udje delegacije imeli srečanje tudi s člani Slo-

venske latinskoameriške trgovske zbornice. Veliko število slovenskih podjetnikov in profesionalcev, ki so povezani v zbornici, pa tudi mnogo nečlanov, se je sestalo v Slomškovem domu. Goste in domače je najprej pozdravil podpredsednik Zbornice Marjan Loboda, jim izrekel dobrodošlico in obrazložil program večera. Potem je tudi še povezoval celoten razvoj srečanja. Pozdrav in priložnostne besede je izrekel tudi veleposlanik RS v Argentini, univ. prof. dr. Janez Žgajnar.

Zatem je prevzel besedo predsednik Slovenske latinskoameriške trgovske zbornice Herman Zupan. S pomočjo projiciranih grafikonov je obrazložil stanje argentinskega gospodarstva, posebej vključevanje v Mercosur, kjer Argentina in Brazil prednjačita v integracijskem procesu Južne Amerike. Herman Zupan je potem še predstavil gostom nastoj in ustroj Slovenske latinskoameriške trgovske zbornice in tudi obstoj in delovanje celotne naše organizirane slovenske skupnosti v Argentini.

V imenu delegacije je spregovoril predsednik Gospodarske zbornice Slovenije, mag. Jožko Čuk. V sproščeni in tekoči besedi je nakazal gospodarski položaj Slovenije, delovanje Zbornice in možnosti zunanje trgovine. Sledila je predstava posameznih podjetij, ki so sestavljali delegacijo. Vsak od gostov se je predstavil in razložil stanje in delovanje zastopanega podjetja ter izdelke, ki jih nudi in s katerimi želi prodreti tudi na tukajšnji trg. Zatem ni manjkalo razgovora o možnostih podjetniškega sodelovanja, s posebnim poudarkom na priložnosti, ki jih nudi „joint venture“, ki se lahko izkaže kot najbolj donosni način gospodarskega sodelovanja med slovenskimi podjetji in morebitnimi argentinskimi (slovenskimi?) interesi v tej deželi.

Po izmenjavi daril in priznanj gostov in gostiteljev je nato sledil še „družabni“ del. Ob bogati postrežbi prigrizka se je razvil živahen razgovor, ki se je odvijal do poznih ur. Prevladovala je seveda gospodarska snov ob tej prvi priložnosti tako velike delegacije.

To potovanje je bil gotovo prvi korak. Težko je pričakovati, da bi rodil takoj sunek gospodarske izmenjave. A led je bil prebit in pot odprta. Od zanimanja in vztrajnosti ene in druge strani je odvisno, da medsebojna izmenjava dobi tisti razmah, ki je gotovo mogoč in tudi obojestransko potreben. K tej snovi se bomo na tem mestu še večkrat povračali.

-e. -t.

PISMA BRALCEV

Uredništvu lista „Svobodna Slovenija“
V imenu svoje družine se čutim boleče prizadeto in užaloščena zaradi pisma, ki je bil pod neznanko R.S. objavljen dne 8. oktobra v Vašem časopisu. Pismo ne odgovarja resnici in oseba, ki ga je napisala, ne pozna dejstev. Najhujše razočaranje pa je, da ste to pismo objavili brez preverjanja resnice in s tem oblatili mene, 93-letno staro, in mojo družino, ki je zadnja desetletja darovala mnogo časa in gmotnih sredstev za očeta. Štirje by-passi, več operacij na očeh, gangrena na nogi, skleroza in nešteto drugih bolezni so ga spravljali stalno ob rob življenja. Interniran je bil vsaj desetkrat, tako da je sam prosil, naj ga rešimo teh mučnih operacij. Bog ve, da ni bila lahka odločitev za v Dom sv. Vincencija. Zatekla sem se posvet k mons. Škerbcu, župniku Šenku in dr. Kremžarju, in oče je popolnoma privolil na to, ker je spoznal, da sem sama na robu onemoglosti, on pa da potrebuje strokovno pomoč, ki mu je mi nismo mogli in znali nuditi. Kljub daljavi smo ga vsaj trikrat na teden obiskovali, poleg drugih mnogih prijateljev. Pa ga je zadnje čase skleroza močno dajala in je sproti pozabljal naše obiske, kakor je tudi trdil, na primer, da mu dobre sestre sploh

ne dajo nič jesti.

Kakšne namene je imel Bog, da ga je tako dolgo ohranil pri tako prizadetem življenju, to ve samo On. Nam je bil predrag mož in ljubi oče in stari oče, katerega smo vsi srčno ljubili in tako je dočakal visoko starost 93 let. Umazali pa ste tudi spomin moža, globoko vernega in popolnoma predanega božji volji, ki ni nikdar, nikdar potožil nad svojo usodo. In on, da je od žalosti umrl?

Ne bo mi lahko odpustiti neznani osebi, ki je to napisala. Naj ji Bog odpusti.

S spoštovanjem

Josipina Smerni

LJUBLJANA - Cankarjeva založba je ob izidu faksimilirane izdaje pripravila predstavitev zbirke Pesmi štirih, ki so se udeležili vsi štirje pesniki - Kajetan Kovič, Ciril Zlobec, Janez Menart in Tone Pavček. Predstavljeni faksimili je že četrti ponatis Pesmi štirih, skupne knjižne objave uveljavljenih pesnikov, ki so po besedah Toneta Pavčka vsi skupaj doslej objavili več kot 300 knjig. Zbirka Pesmi štirih je v 1500 izvodih pred 45 leti izšla pri Slovenskem knjižnem zavodu v Ljubljani.

Pisali smo pred 50 leti...

V PRIHODNIH DNEH in tednih bodo prišli spet novi transporti s koroškimi begunci. Ker je stanovanjska stiska velika, prosimo vse slovenske begunce, da prisložitjo svojim rojakom na pomoč. Povprašajte pri starejših slovenskih naseljencih, ki vedo za veliko prostih hiš in vam bodo radi pomagali, ako ste že poznani z njimi. Javljajte naslove praznih hiš, začasnih stanovanj in zasilnih namestitvenih mest društveni pisarni ali pa sami poiščite v Hotelu koroško begunsko družino, kateri boste pomagali. Pomagajte takoj, kajti potreba je nujna.

Prihajate redno in večkrat po pošto v društveno pisarno! Javljajte spremembo

naslova - veliko pošte in sporočil čaka, pa jih društvena pisarna ne more odposlati, ker ne ve naslovov.

Razmestitev... Slovenci iz prve koroške skupine so razen nekaj izjem vsi zapustili Immigrantski hotel. Iz te skupine sta odšla ... dva močna transporta v Mendoza. .. Otrokom iz obeh skupin je Društvo Slovencev dalo na pot sladkarij in pomaranč. Na postajo so slovenske družine s številnimi zdravimi otroki zbujala splošno zanimanje pri domačinih. Vsi so se zanimali za deželo, iz katere so prišli, ter strmeli na strahotami komunističnega nasilja.

Svobodna Slovenija, št. 23.
1. decembra 1948

Slovenija, moja dežela

Lepote Slovenije na znamkah

28. mednarodna nagrada Asiaga za filatelijo - v sekciji za prostor je bila pred dnevi podeljena najlepši slovenski znamki iz 1997. To je planinska znamka s sliko Snežnika. (Fotografija: Hinko Poročnik; oblikovanje: Boštjan Botas-Kenda)

Snežnik - 1796 m je najvišji vrh slovenskega Krasa in hkrati tudi najvišja slovenska zunajalska gora. S svojimi tremi vrhovi, obloženimi s snegom še dolgo v pomlad, je viden z večine drugih slovenskih gorskih vrhov. Pa tudi sam ponuja izjemen razgled po večjem delu domovine, po Istri, Kvarnerskem in Tržaškem zalivu. Že pred dve-

ma tisočletjema so goro s snežno belim vrhom poznali kronisti rimskih osvajanj in jo imenovali Mons Albus. Janez Vajkard Valvasor je razgledu s Snežnika namenil slikovit zapis: Ta gora, ki se na splošno Snežnik imenuje, je s svojim koničastim vrhom res pravi prebijač oblakov. Dvigne te tako visoko, da se z njenega vrha lahko tvoje oko sprehaja po vsi deželi daleč naokrog in da lahko tvoji vidni žarki poltijo tudi prek morja v Italijo, Dalmacijo, Hrvaško, Turčijo in vsepo-
usod naokoli.

Snežnik je samosvoj tudi v geološkem, še posebej pa v botaničnem pogledu. Ponuja množico izjemnih kraških pojavov: brezni, jamami, kraškimi izviri, mrzasi in vidnimi sledovi poledenitev. Obsega največji gozdni kompleks na Slovenskem. Redko botanične zvrsti so bile razlog, da je bil njegov temenski del razglašen za botanični rezervat. Posebnost snežniškega rastlinskega sveta je, da tu najdemo rastline, značilne za alpsko območje, in rastline, značilne za gorovja Balkanskega polotoka.

Predsednik Gospodarske zbornice Slovenije mag. Jožko Čuk med govorom

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA - Seizmografi državne mreže potresnih opazovalnic so v Posočju zabeležili zmeren potresni sunek, katerega predhodno ocenjena velikostna stopnja je bila 3,2. Žarišče potresa je bilo po predhodnih podatkih 80 kilometrov severozahodno od Ljubljane. Po prvih podatkih so bili učinki potresa v širšem nadžariščnem območju četrte do pete stopnje po evropski potresni lestvici.

LJUBLJANA - Letošnjo nagrado za najboljši prvenec Slovenskega knjižnega sejma, izdan v obdobju med novembrom 1997 in oktobrom 1998, je prejela pisateljica Nina Kokelj za roman Milovanje. Knjiga je izšla pri Študentski založbi v zbirki Beletina, ki jo ureja Mitja Čander. Plaketo Krilati lev za najboljšo tehnično izdelavo pa je dobila Tiskarna Mladinska knjiga za Geografski atlas Slovenije. Nagradi so podelili na knjižnem sejmu v Cankarjevem domu, kjer se je predstavila tudi Mohorjeva družba iz Celovca: edina predstavnik Koroških Slovencev na sejmu je predstavila Knjižni dar '99 in otroško knjigo Amalija in Amalija avtorice Ele Peroci.

LJUBLJANA - V okviru 14. slovenskega knjižnega sejma v CD so razglasili najlepše slovenske knjige minulega leta; najlepše so razglasili v štirih od skupno petih kategorij. Po mnenju žirije, ki ji je predsedoval dr. Stane Bernik, so najlepše: v kategoriji književnost Veliki dnevi alpinista Staneta Belaka Šraufa - oblikovalca Lena Pislak in Boris Balant, založba Sidarta. V kategoriji znanstvene knjige in učbeniki je najlepša zbirka Tretji dan - oblikovalec Peter Ogrin, založba Družina. V kategoriji stvarna literatura je najlepša knjiga Vinski brevir avtorja Draga Medveda - oblikovalec Matjaž Vipotnik, založba Rokus. V kategoriji umetniške monografije, fotomonografije in bibliofilne izdaje je najlepša knjiga Poezije dr. Franceta Prešerna, bibliofilska jubilejna izdaja s faksimili in reprinti - oblikovalec Matjaž Vipotnik, založba Nova revija. V kategoriji otroška in mladinska književnost nagrade niso podelili.

BRNIK - Na brniškem letališču je pristalo novo letalo slovenskega letalskega prevoznika Adrie Airways. Letalo Canadair Regional Jet 200LR kanadskega proizvajal-

ca Bombardier je tretje letalo tega tipa v Adriini floti in nadomešča letalo DC9, ki iz flote odhaja prihodnji teden. Prvi dve letali so prevzeli januarja letos, nadomestili pa sta turbopropellerski letali Dash 7. Canadair ima 48 sedežev in je v svetu najbolj prodajano regionalno reaktivno letalo.

LJUBLJANA - V Ljubljani je potekal enodnevni seminar o priznavanju spričeval in diplom, ki ga je pripravilo ministrstvo za šolstvo in šport. Tudi na tem področju se namreč obetajo spremembe, potrebne predvsem zaradi velikega povečanja števila vlog za nostrifikacijo spričeval in diplom, deloma pa tudi zaradi približevanja Evropski zvezi. Slovenija naj bi že do konca letošnjega leta pripravila vse za ratifikacijo Lizbonske konvencije, ki jo je Svet Evrope sprejel lani, predvidene pa so tudi spremembe obstoječih predpisov.

MURSKA SOBOTA - Murski val, ena od najpopularnejših in znanih regionalnih radijskih postaj, je praznovala štiridesetletnico oddajanja. Radio so ustanovili časnikarji murskosoboškega Vestnika s pomočjo honorarnih tehnikov. Pred 40 leti je oddajal trikrat tedensko po pol ure, do danes pa se je povzpел v sam vrh slovenskih radijskih postaj. Na devetih festivalih slovenskih lokalnih radijskih postaj je zmagal osemkrat, s po največ osvojenimi naslovi za najboljšo oddajo po časnikarskih zvrsteh. Murski val skrbi tudi za ohranjanje slovenske manjšine v Porabju.

OREŠJE NA BIZELJSKEM - Na kmetiji Vinka Dermikoviča v Orešju na Bizeljskem je potekala slovesnost ob 100. obletnici rojstva prvega slovenskega poklicnega filmskega snemalca Antona Smeha - Harija (1898-1953). Smeh je bil eden pionirjev slovenskega, hrvaškega in srbskega filma, snemalec, pa tudi igralec. Svojo poklicno pot je začel v prvi polovici dvajsetih let v Zagrebu, jo nadaljeval v Beogradu, po 2. svetovni vojni pa v Ljubljani pri Triglav filmu; snemal je Filmske obzornike in kratke dokumentarne filme. Že pred vojno je Smeh kot snemalec soustvarjal prvi slovenski zvočni film Mladinski dnevi (režiser Mario Foerster). Na slovesnosti so odkrili spominsko obeležje in predstavili snemalčevo življenje in delo.

Slovenija in šport

PARK CITY, ZDA - Odličen štart slovenskih smučark in smučarjev v sezono 98/99 kaže tudi razvrstitev v Pokalu narodov. Po osmih tekmovanjih je Slovenija na 3. mestu - za Avstrijo in Norveško! To je najvišja uvrstitev slovenske reprezentance v zgodovini svetovnega pokala. V ženski konkurenci je Slovenija še boljša - druga za Avstrijo, v slalomu pa celo prva. Urška Hrovat je veliko pridobila, saj se je v slalomu uvrstila v skupini super prvokategoric, v veleslalomu pa se spet prebila med petnajst najboljših. In Alenka Dovžan se je po nekaj letih spet vrnila med najboljšo slalomistke. Na svetovni lestvici je petnajsta. Tudi v moški reprezentanci so zadovoljni z uvodnimi tekmovanji, čeprav je Jure Košir v slalomu napravil sijajno priložnost. Kljub temu je zadržal mesto med sedmerico najboljših, v veleslalomu pa se je z odličnim smučanjem spet prebil med petnajsterico.

PORTO, Portugalska - Slovenija je v polfinalu teniškega ekipnega evropskega prvenstva za ženske (druga skupina) premagala Irsko z 2:1 in se bo v finalu pomerila z Luxemburgom, ki je ugnal Portugalsko. S tem uspehom so se Slovenke že uvrstile v najvišjo skupino tega evropskega tekmovanja. Med posameznici sta zma-

gali Matevžičeva in Mulejeva, v igri dvojica pa sta izgubili Rajhova in Škafarjeva.

BEAVER CREEK, ZDA - Nataša Bokal je zmagovala slaloma ZDA Visa super serija v ameriškem Beaver Creek. Popolno slovensko zmagoslavje je tokrat pokvarila le Avstrijka Karin Koellerer - bila je namreč druga -, saj je Alenka Dovžan pristala na tretjem mestu, Špela Pretnar pa je bila četrta.

BONN, Nemčija - Slovenska košarkarska reprezentanca je v 7. krogu kvalifikacij za evropsko prvenstvo 1999 v Franciji (skupina A), premagala Nemčijo z 91:76 (44:35) in tako obdržala vodstvo v svoji skupini.

MARIBOR - Slovenska košarkarska reprezentanca je v Mariboru v 6. krogu kvalifikacij za evropsko prvenstvo 1999 v Franciji premagala Grčijo z 79:66. Na lestvici po šestih krogih vodita Slovenija in Nemčija s petimi zmagami, Grčija in Bolgarija imata po tri, Slovaška in Belgija pa po eno zmago.

LJUBLJANA - Teniška zveza Slovenije je posredovala najnovejše podatke o uvrstitvah slovenskih teniških igralcev in igralk na svetovnih lestvicah. Pri ženskah je najvišje uvrščena Tina Križan na 141. mestu, Petra Rampre je 262., Katarina Srebotnik pa 370., pri moških pa je Iztok Božič 213., Marko Urh 304. in Marko Tkalec 525.

Slovenci v Argentini

Iz Mendoze

Društvo Slovencev v Mendozi je v soboto, 14. novembra v večernih urah organiziralo dva lepa kulturna dogodka: koncert pevskega zbora in razstavo akvarelov Ivana Bukovca.

Dogodek je, da se je Bukovec odzval vabilu Mendoščanov in tako prvokrat razstavljal „v deželi sonca in dobrega vina“. Lepo število rojakov se je zbralo v Domu. Še pred koncertom so si ogledovali razstavljene akvarele, nakar je arh. Božidar Bajuk predstavil slikarja in spregovoril o Bukovčevi umetnosti kot sintezi slovenstva in argentinske danosti. Besedilo je zanimivo in bo objavljeno v Glasu SKA. Sedemnajst slik je bilo na ogled v veži Slovenskega doma, nekaj teh ustvarjenih v Sloveniji (Kočevje, Krka, Višnja gora in morda še katera), druge v okolici Buenos Airesa (pejsaži ali po naše paisajes) ali v Cordobi, ki mu je draga. Njegove pokrajinske najbolj ugajajo, kar so potrdili tudi kupci. Nekaj razstavljenih del je bilo na ogled tudi v Sloveniji (mislim, da v Škofjih zavodih) in so dale povod kritiku Sedeju, da je Bukovca uvrstil med slovenske ekspresioniste. To je vrsta tistih, ki so navidezno najmanj figurativne, skoro že abstraktne. Razstava je bila odprta še tudi naslednji dan, pred nedeljsko mašo in po njej.

Koncert je bil ponovitev programa, ki so ga naši pevci naštudirali za gostovanje v Buenos Airesu ob 50-letnici Zedinjene Slo-

venije in tudi lastni 50-letnici, kar so proslavili na letošnjem Slovenskem dnevu. Večina bralcev je verjetno bila na koncertu v Slovenski hiši v petek 9. oktobra, kjer je nastopil poleg našega tudi sanhuški mladinski zbor, zato ne bomo ponavljali programa. Povemo naj pa, da je bila po sodbi pevcev in redkih poslušalcev, ki so bili na obeh predstavah, mendoška verzija boljša kot premiera v Buenos Airesu. Bodisi, ker so tukaj „lokalni“ in ni bilo treme, ali pa - in tudi - zaradi spočitosti in verjetno boljše akustike.

Dejstvo je, da je zbor dovršeno izvedel sobotni program in resnično navdušil publiko. Saj je kar čudežno, da se je skozi pol stoletja ohranil in zdaj še obnovil in prenovil, da je v ponos Društvu v vsej slovenski srenji. Tudi koncert je izvenel v znamenju integracije slovenskega izročila v argentinsko danost. Zborovodkinja, Roxana Muñoz, je domačinka, polovico pesmi je od argentinskih avtorjev. A slovenske narodne in umetne so donele tako pristno in naravno, kot se seveda naši skupnosti spodobi. Samospeli Danice Bajuk ob klavirski spremljavi zborovodkinje so lepo popestrile glasbeni večer.

Kako pa je bilo na praznovanju dneva tradicije - día de la tradición - ki ga je tudi organiziralo Društvo - v Puesto La Tonada v Vistalbi - pa prihodnjič.

Vir

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA '99

Knjižna zbirka Goriške Mohorjeve družbe (GMD) za leto 1999 prinaša „knjige, ki niso za enkratno branje“, saj prinašajo zgodbe in pričevanja o delu Slovencev v Italiji, njihovi zavezanosti lastnim koreninam ter zvestobi slovenskemu narodu in slovenski besedi, ki jo je GMD gojila tudi v obdobju najhujšega preganjanja Slovencev; tako je zbirko na predstavitvi v Katoliški knjigarni na Travniku v Gorici označil tajnik založbe Marko Tavčar.

Predstavili so Koledar Mohorjeve družbe, ki je nekaj med zbornikom in almanahom o delu Slovencev v Italiji. Zajetna je pomemben vir informacij o zgodovini, družbenem udejstvovanju in verskem življenju zamejcev.

Saša Rudolf, vodja informativnega oddelka slovenskega radia Trst A, je spregovoril o knjigi svojega očeta Ivana Rudolfa, Meistrovega borca, narodnega buditelja, Tigrova in človeka, ki je primorske fante v Afriki bodril, da so se odšli boriti za slovenski narod med zadnjo vojno. Knjiga, naslovljena Spev v nanoško jutro, je izbor črtic pokojnega Rudolfa, napisanih v 50. letih.

RAZSTAVA REPLIK STARIH SLIK

V Umetnostni galeriji Univerze v Clevelandu (ZDA) bodo od 4. do 18. decembra razstavljene slike na steklo, dela Irene in Ivana Jurjeviča iz Ljubljane, ki s pomočjo replik obujata v 18. in 19. stoletju po srednji Evropi na Slovenskem zelo razširjeno ljudsko umetnost. Ob razstavi z naslovom Okna v nebes, bodo predvajali tudi dokumentarni film o Slovencih v Clevelandu z naslovom Mnogo glasov - eno srce.

Ugledne meščane Clevelanda ter številne potomce slovenskih izseljencev, za katere bo „razstavni prikaz obzorja, okolja in verovanj“ naših prednikov gotovo še posebej zanimiv, bodo povabili na slovesni sprejem v Umetnostno galerijo 12. decembra.

Tržaški pisatelj Boris Pahor je za letošnjo zbirko GMD prispeval knjigo Pogled iz jamborovega koša; zbirka člankov, esejev, govorov, intervjujev in drugih zapisov na 350 straneh je skupno razmišljanje o narodnem vprašanju, ki je Pahorja vselej najbolj zanimalo.

O zborniku z naslovom Domovina, kje si?, ki je izšel ob stoletnici rojstva Alberta Rejca, enega najvidnejših predstavnikov protifašistične organizacije TIGR, je spregovorila soproga leta 1976 umrlega Rejca in povzela svoj spominski prispevek v knjigi. Dr. Branko Marušič je za zbornik zbral pričevanja in spomine.

Osebnosti

Rojstvo: V ponedeljek, 30. novembra se je rodila **Aldana Sofia Čeč**, hčerka Marka in Lucijane roj. Servin.

Srečnim staršem naše čestitke!

Krst: V nedeljo, 22. novembra, je bil krščen v farni cerkvi Santa Rosa de Lima (Munro) **Maksimilijan Vázquez**, sin Julia in Zinke roj. Klemen. Botra sta bila Silvia Vázquez de Corro in Miha Klemen.

Srečni družini iskreno čestitamo!

Zlata poroka: Zlato poroko sta obhajala z zahvalno mašo v cerkvi Marije Pomagaj **Drago Čater in Marija roj. Strle** iz Caserosa.

Čestitamo!

Smrt: Umrli je v Capitalu **Adrijana Gregorčič** (70).

Naj počiva v miru!

Nova diplomantka: Na fakulteti za arhitekturo buenosaireske univerze je diplomirala in prejela naslov „diseñadora gráfica“ **Irena Žužek** iz Bariloč, sedanja predsednica naših mladinskih organizacij.

Iskreno čestitamo!

Mali oglasi

TURIZEM

tel. 441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva
hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 H. Yrigoyen 2742 - San Justo

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knaps, dr. Bernard Knaps, dr. Veronika Knaps - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadst. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

Dr. Héctor Fabián Lo Faro (Miklič). Odvetnik. Vsak dan od 15 do 20 ure. Almaguer 3351, 1. nadst. „F“, San Justo. Tel. 482-5624.

VIDEO

Marjan Vivod - video posnetki, filmanje z eno ali več kamerami. Predhodni proračun in zagotovljen termin izdelave. Padre Castañer 366 - (1708) Morón Tel.: 696-8842 - E-mail: vivodtine@overnet.com.ar

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Kvalitetno razvijanje fotografskih filmov: 36 posnetkov 10x15 \$ 10.- Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga - Tel.: 659-2060 - E-mail: marko@pinos.com

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - (1704) Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uradije ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uradije ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uradije ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uradije ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Obvestila

SOBOTA 5. decembra:

Sklepna prireditev Rožmanove šole v San Martinu: ob 18.30 akademija, igra „Zvezdica zaspanka“, ob 20.30 miklavževanje.

Prešernova šola na Pristavi prireja spevoigro Sneguljčica ob 19.30.

Sklepna prireditev Slomškove šole in miklavževanje ob 18.30 v Slomškovem domu.

Prihod sv. Miklavža v Hladnikov dom ob 20. uri

Zaključek Jurčičeve šole v Carapachay ob 19.30 in nato prihod sv. Miklavža.

NEDELJA, 6. decembra:

Sklepna prireditev Balantičeve šole in po njej prihod sv. Miklavža ob 17.

Sklepna prireditev Prešernove šole na Pristavi in miklavževanje ob 19.30.

V Rožmanovem domu celodnevna prireditev z mašo in skupnim kosilom.

TOREK, 8. decembra:

Sklepna prireditev Baragove šole v Hladnikovem domu ob 20. uri.

SOBOTA, 12. decembra:

VII. veselica mednarodnih plesov ob 20.30 uri na Pristavi.

NEDELJA, 13. decembra:

Članski asado Društva Slovenska vas ob 12.30 uri v Hladnikovem domu.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

1. decembra 1998

1 dolar 162,99 SIT tolarjev

1 marka 95,77 SIT tolarjev

100 lir 9,67 SIT tolarjev

0 tem niso pisali

Ko bi kdo pisal portret Leona Štuklja ob srečanju z Abrahamom, bi moral pisati o solidnem vestnem sodniku, ki se je nekoč z vso svojo energijo posvečal ljudem, kadar so iskali pravico. Moral bi pisati o možu, prepričanem v vrednote legalnosti in narodnjaštva, ki se je distanciral od ideološke agresivnosti in nasilja, pa je živel z glavo med rameni. Moral bi se opredeliti do tistih, ki so ga zaradi tega imeli za izdajalca in plavogardista in kolaboranta ter ga tekli ovadit. Težko bi se izognil skrajno negativni karakteristiki, ki si jo je s tem pridobil; lahko bi uporabil citate z zaslišanja, ki ga je opravil eden vodilnih vosovcev, prav tako jurist, ena glavnih zvezd vzhajajočega revolucionarnega prava.

Portret bi se moral nadaljevati z opisom preiskave, ki je bila opravljena po osvoboditvi, in sodnega procesa, ki je sledil. Končal se je z oprostitvijo, a mož, ki ga zdaj tako slavijo, je zgubil pravico do opravljanja svojega poklica. Čas okoli petdesetletnice je Leon Štukelj preživel kot brezposeln, siromašen, zatrt človek srednjih let. Brez kart in točk in bonov, ki so tedaj edini omogočali prehrano in oblačenje. Sodel je namreč, po besedah tedanjih vodilnih velmož, v problematični sloj filistrov, v reakcijo, gnilo sredino, ostanke starega reda. Ko je končno našel pravico do službe, je postal nižji komercialni referent.

Alenka Puhar, Delo (14. 11.), povzetek

Ob Štukljevi stoletnici so izšle tri znamke: Štukelj, na vaji, s Samaranchom

Hrvaška zavrnila pogoje

Hrvaška je zavrnila nove slovenske pogoje za obnovo dobave električne energije iz Nuklearne elektrarne Krško (NEK).

„Danes sem ministru Metodu Dragonji sporočil, da je zadnja slovenska ponudba za Hrvaško nesprejemljiva,“ je dejal hrvaški minister za gospodarstvo Nenad Porges. Pogajanja s Slovenijo, je pojasnil Porges, potekajo v dveh smereh: prva je doseganje meddržavnega sporazuma o statusu NEK, druga pa operativni problem, ki se nanaša na dobavo elektrike Hrvaški.

Osrednje vprašanje lastništva NEK še naprej ostaja odprto, obe strani pa se ne moreta sporazumeti, ali je Hrvaška preko Hrvaškega elektrogospodarstva le sovlagatelj ali pa solastnik nuklearke.

Z umazanijo v Ljublanico

Pod Ljubljano leži več kot tisoč kilometrov kanalov javne kanalizacije, po katerih v sušnih obdobjih vsak dan steče okoli 100.000 (v deževju še enkrat toliko) kubikov odpadne vode iz gospodinjstev, javnih ustanov, obrti in industrije ter del meteorne vode.

Ker žal Ljubljana ne premore popolne centralne čistilne naprave, steče ta voda, bolj ali manj onesnažena, v Zalogu vsak dan naravnost v Ljublanico in se po dveh kilometrih izlije v Savo.

Večina (95%) odplak gre v napol zgrajeno centralno čistilno napravo Zalog, kjer se voda le mehansko „prečisti“. V Zalogu izločijo iz odpadne vode trde odpadke (ograbke, pesek in maščobe), nato pa jo spustijo v Ljublanico. Pri tovrstnem čiščenju v Zalogu vsak dan „naberejo“ približno tri tone trdih odpadkov, ki jih odlagajo na deponijo Barje. „Kdor tega kupa ne vidi na lastne oči, ne more verjeti, kaj vse naši vrli meščani strpajo v straniščne školjke!“ so ogorčeni v čistilnici. Marsikdo še vedno ne loči straniščne školjke od koša za smeti.

V Ljubljani s pomočjo štirinajstih lokalnih čistilnih naprav biološko (popolno) očistijo le pet odstotkov vse odpadne vode.

Upanje je, da se stvari v doglednem času popravijo, saj direktive Evropske zveze za pridružene članice zahtevajo, da vsa mesta z več kot 15 tisoč prebivalci zgradijo čistilno napravo do leta 2000.

AUTO ECOLÓGICO

Un novedoso auto que usa el hidrógeno como combustible fue presentado en Bariloche el día 20 de noviembre. El padre de la idea es dr. Juan Carlos Belcich, de larga trayectoria en el centro Atómico Bariloche. El auto es un Renault 9 adaptado para utilizar nafta o hidrógeno.

Entre las ventajas del vehículo cuentan la ausencia de la contaminación ambiental, y la perspectiva nada desdenable de reemplazar los hidrocarburos con una fuente de energía virtualmente inagotable.

El rodado concebido por Belcich posee un compartimiento para almacenar el hidrógeno gaseoso a presión que a través de un sistema de inyección electrónica multipunto llega a cada cilindro.

Bolcich es presidente de la Asociación Argentina del Hidrógeno y encabeza el Grupo de Innovación Tecnológica de Río Negro. Actualmente es docente del Instituto Balceiro.

Los padres del dr. Bolcich son eslovenos y actualmente viven en Necochea.

Balantičeva šola

Sklepna šolska prireditev
in po njej prihod sv. Miklavža
bo 6. decembra, ob 17. uri

VII. VESELICA MEDNARODNIH PLESOV

12. decembra 1998 ob 20.30 uri na Pristavi

Vabi Slovenska folklorna skupina Pristava

KDOR NE HRANI KRAJCARJEV, NE ŠTEJE CEKINOV

pravi ljudska modrost. Vaši prihranki vam prinesejo lep dobiček.
Če imate Karto SLOGA, dobite poleg mnogih ugodnosti
še pravico do žrebanja za dve letalski vozovnici

BUE-LJU-BUE

Sloga vam je blizu, saj ima svoje pisarne sredi slovenskih središč kot:
Ramos Mejía, San Justo, Castelar, San Martín in Slovenska vas.
Obiščite nas! Telefon za vas: 656-6565

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO
	Cuenta N° 7211
	Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario:

Asociación Civil Eslovenia Unida

Redacción y Administración:

RAMON L. FALCON 4158

(1407) BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono: (54-1) 636-0841

Telefax: (54-1) 636-2421

e-mail: esloveniau@impsat1.com.ar

e-mail: debeljak@pinos.com

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,

Gregor Batagelj

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti
pa \$ 65; obmejne države Argentine 90 USA
dol.; ostale države v obeh Amerikah 100
USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija,
Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje
z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA
dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.

Estados Unidos 425 - (1101) Buenos Aires

Argentina - Tel.: 307-1044 - Fax: 307-1953

E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Slomškova šola

• sklepna prireditev v soboto,

5. decembra

• miklavževanje po skeptni prireditvi

Rožmanova šola

v San Martinu

Vabi na sklepno prireditev

* v soboto, 5. dec., ob 18.30 akademija

in igra Zvezdica zaspanka

* ob 20.30 Miklavževanje

Prešernova šola

Vabi

* na spevoigro Sneguljčica

V soboto, 5. decembra, ob 19.30 na Pristavi

režija: Veronika Vivod - klavir: Anka Gaser

* na sklepno prireditev

in Miklavževanje

v nedeljo, 6. decembra, ob 19.30 uri